

همانژیوم کاورنوی متعدد در یک اوربیت

دکتر عباس باقری (MD)^۱ - دکتر حسن بهبودی (MD)^۲ - دکتر حمیدرضا حسنی (MD)^۱

*نویسنده مسئول: تهران، پاسداران، خیابان نهم، بیمارستان شهید دکتر لبافی‌نژاد، بخش چشم

پست الکترونیک: Bagheri@orcir.o.org

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۱۰/۲۹ تاریخ پذیرش: ۸۷/۹/۲۱

چکیده

مقدمه: همانژیوم کاورنو، شایع‌ترین تومور عروقی اوربیت است که به صورت تدریجاً پیشرونده با پروپتوز محوری بدون درد و التهاب ظاهر می‌شود. این تومور دوطرفه با بندرت متعدد و در یک اوربیت و گاهی داخل استخوانی ظاهر می‌شود.
معرفی مورد: خانم ۳۷ ساله‌ای با شکایت از پروپتوز محوری پیشرونده چشم چپ از حدود ۲ سال قبل مراجعه نمود و در MRI سه ضایعه مجزا با تراکم بالا در مخروط عضلانی (Intraconal) مشاهده گردید و تحت عمل جراحی خروج توده‌ها از طریق برش Lateral Orbitotomy قرار گرفت و در گزارش پاتولوژی، تومور همانژیوم کاورنو با ۳ لوب مجزا گزارش گردید. لوب‌های این تومور با دقت با عمل جراحی خارج گردید.
نتیجه‌گیری: همانژیوم کاورنو می‌تواند بصورت چند لوبی در یک اوربیت و با بصورت دوطرفه ظاهر شود که مورد فوق از موارد نادر این بیماری بوده است و لذا توصیه می‌شود که در هنگام جراحی توجه به این مسئله و خروج کامل تومور یا تومورها صورت گیرد تا از عود مجدد آن جلوگیری به عمل آید.

کلید واژه‌ها: پروپتوز/ کاسه چشم/ همانژیوم کاورنوس

مجله دانشگاه علوم پزشکی گیلان، دوره هفدهم شماره ۶۸، صفحات: ۶۹-۷۴

مقدمه

همانژیوم کاورنو شایع‌ترین تومور عروقی اوربیت در بالغین است که به طور شایع‌تری در زنان و عمدتاً در دهه پنجم و ششم دیده می‌شود (۱-۵). این تومور خوش‌خیم تمایل دارد تا در بزرگسالی به صورت تدریجاً پیشرونده ظاهر شود که می‌تواند پروپتوز بدون درد ایجاد کند و غالباً اندازه آن با تغییرات هورمونی مانند حاملگی افزایش می‌یابد و از آنجائی که بیشتر در مخروط عضلانی واقع می‌شود معمولاً پروپتوز محوری ایجاد می‌کند که با علائم التهابی همراه نیست (۵-۱). و این تومور گاهی در یک CT یا MRI به طور اتفاقی و در یک فرد کاملاً بدون علامت در مراحل اولیه کشف می‌گردد. به موازات پیشرفت اندازه تومور، پروپتوز قابل ملاحظه‌ای ایجاد می‌شود که منجر به اثر فشاری روی عصب اپتیک و نیز ایجاد چین‌های کوروئیدال می‌گردد که با مکانیسم ایجاد هیپروپی و فشار بر سر عصب باصره منجر به کاهش دید می‌شود (۵-۱).

مطالعات تصویری معمولاً یک توده گرد یا بیضی با حاشیه‌های کاملاً مشخص و معمولاً در مخروط عضلانی را ظاهر می‌سازد که با تزریق ماده حاجب، افزایش تراکم (Enhancement) پیدا می‌کند (۴-۱). تشخیص افتراقی یک توده گرد تا بیضی جامد و با حاشیه‌های مشخص داخل اوربیت شامل نوریلیوما، همانژیوپریستوما، ملانوم و چندین تومور اوربیت دیگر می‌باشد (۹-۶).

همانژیوم کاورنو بندرت بصورت داخل استخوانی هم دیده می‌شود (۱۰). این تومور ندرتاً بصورت دو طرفه یا متعدد در یک اوربیت هم گزارش شده است (۱۵-۱۱). به همین علت در این مورد متعدد بودن همانژیوم کاورنو گزارش شده است (۱۵-۱۱).

این تومور از نظر هیستوپاتولوژی، از کانال‌های متسع با احتقان عروقی تشکیل شده است که با بافت همبند و عضله صاف از هم جدا شده اند (۲-۱). تومورهای کوچک بدون علامت را می‌توان با تحت نظرگیری‌های دوره‌ای پی‌گیری کرد و موارد بزرگ علامت‌دار را می‌توان با جراحی خارج نمود. روش جراحی بر اساس اندازه و محل تومور تعیین می‌شود. اگر محل تومور، قدامی باشد از طریق ملتحمه یا پوست می‌توان آن را خارج نمود. تومورهای عمقی اوربیت معمولاً به یک

تومور اوربیت دیگر می‌باشد (۹-۶). همانژیوم کاورنو شایع‌ترین تومور عروقی اوربیت در بالغین است که به طور شایع‌تری در زنان و عمدتاً در دهه پنجم و ششم دیده می‌شود (۱-۵). این تومور خوش‌خیم تمایل دارد تا در بزرگسالی به صورت تدریجاً پیشرونده ظاهر شود که می‌تواند پروپتوز بدون درد ایجاد کند و غالباً اندازه آن با تغییرات هورمونی مانند حاملگی افزایش می‌یابد و از آنجائی که بیشتر در مخروط عضلانی واقع می‌شود معمولاً پروپتوز محوری ایجاد می‌کند که با علائم التهابی همراه نیست (۵-۱). و این تومور گاهی در یک CT یا MRI به طور اتفاقی و در یک فرد کاملاً بدون علامت در مراحل اولیه کشف می‌گردد. به موازات پیشرفت اندازه تومور، پروپتوز قابل ملاحظه‌ای ایجاد می‌شود که منجر به اثر فشاری روی عصب اپتیک و نیز ایجاد چین‌های کوروئیدال می‌گردد که با مکانیسم ایجاد هیپروپی و فشار بر سر عصب باصره منجر به کاهش دید می‌شود (۵-۱).

مطالعات تصویری معمولاً یک توده گرد یا بیضی با حاشیه‌های کاملاً مشخص و معمولاً در مخروط عضلانی را ظاهر می‌سازد که با تزریق ماده حاجب، افزایش تراکم